

INVESTIGACIÓ, PROTECCIÓ I DIFUSIÓ

Una de les funcions que assumeix el Museu de la Mediterrània a través del programa de MST-Baix Ter és l'impuls de l'elaboració d'informes tècnics que aporten coneixements específics del patrimoni de l'àmbit territorial determinat. Conèixer, des del punt de vista tècnic, la situació material dels elements patrimonials és el punt de partida necessari que permet traçar línies estratègiques per a la protecció dels elements patrimonials que ho requereixen.

Per altra banda, la protecció administrativa esdevé una eina fonamental per a garantir la conservació dels béns patrimonials, ja sigui d'àmbit local com d'abast nacional. En aquest sentit, el Museu en les seves funcions de suport, també dedica recursos i esforços en l'elaboració de la documentació necessària per a declarar la protecció dels elements.

En aquest butlletí hi trobareu explicades amb més detall, les actuacions que s'han realitzat les últimes setmanes en aquest sentit, així com d'altres accions que s'impulsen des del programa que ens ocupa.

EN AQUEST NÚMERO

Projecte de digitalització de fons
fotogràfics del Baix Ter

L'oferta educativa pel curs 25-26

Record i agraïment a l'Eduard Carbonell

Entre nosaltres; el trimestre en flaixos

Agenda MST-Baix Ter

*Rosetó de la portada de l'església romànica de
Sant Joan de Bedenga, a Bellcaire d'Empordà.*

PROJECTE DE DIGITALITZACIÓ DEL PATRIMONI FOTOGRÀFIC DE BELLCAIRE D'EMPORDÀ

L'INSPAI ENS CEDEIX UN KIT PER A DIGITALITZAR FOTOGRAFIES

Una de les accions que s'ha acordat amb l'INSPAI - Centre de la imatge de la Diputació de Girona ha estat la cessió temporal d'un kit de digitalització per a dur a terme un projecte de digitalització de fotografies antigues amb totes les garanties professionals.

Responent a la demanda inicial del municipi de Bellcaire d'Empordà, s'està duent a terme una recollida de material fotogràfic del poble per a convertir el material físic en arxiu digital de qualitat òptima i la seva corresponent documentació, per tal que es converteixi en la base d'un arxiu fotogràfic del municipi de Bellcaire d'Empordà.

Està previst treballar entorn unes tres-centes unitats fotogràfiques, cadascuna de les quals serà degudament documentada amb la informació que se'n pugui obtenir de la persona que la cedeixi, i es formalitzarà un document de cessió per a establir les condicions de la mateixa.

Aquesta acció es durà a terme entre finals del mes d'octubre i principis del mes de novembre. Per la qual cosa el kit queda a disposició fins a l'inici de l'any 2026 per a digitalitzar fons fotogràfics de municipis que hi estiguin interessats.

L'OFERTA EDUCATIVA DEL MUSEU DE LA MEDITERRÀNIA - MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL-BAIX TER A UN CLIC

UN VENTALL D'ACTIVITATS PER A TOTS ELS NIVELLS EDUCATIUS

L'àrea educativa del Museu de la Mediterrània en coordinació amb el projecte de Museu de Suport Territorial ofereix, de nou, als centres educatius del territori, un catàleg d'activitats per a realitzar de manera gratuïta amb el seu alumnat per tal d'apropar-se al patrimoni natural i cultural del Baix Ter.

El ventall d'activitats diverses possibilita que els equips docents dels centres puguin programar les activitats i tallers més adients segons el nivell educatiu i el currículum treballat a l'escola.

Enguany s'ofereixen fins a onze activitats educatives, relacionades al quadre adjunt, que inclouen visites guiades patrimonials, tallers d'història i activitats i sortides de coneixement del medi natural.

Una oportunitat magnífica per als centres escolars i el seu alumnat per a conèixer el patrimoni que ens envolta, poder-lo respectar, conservar i ser-ne uns bons amfitrions.

NOM DE L'ACTIVITAT	NIVELL EDUCATIU RECOMANAT
<u>Toca la prehistòria</u>	Educació infantil i cicle inicial
<u>El Ter, un riu mediterrani</u>	Cicle inicial, cicle mitjà i cicle superior
<u>Connectem amb l'entorn</u>	Educació infantil
<u>El cas de la desaparició del turó</u>	Cicle inicial, cicle mitjà i cicle superior
<u>Apropa't a la prehistòria</u>	Cicle inicial, cicle mitjà i cicle superior
<u>Antropòlogues i antropòlegs al Montgrí</u>	Cicle superior
<u>Els aiguamolls del Baix Ter</u>	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Ullà, un poble amb molta història</u>	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Bellcaire d'Empordà, una volta per la història</u>	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Verges, bocins d'història</u>	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Seguim el rastre</u>	Cicle mitjà

RECORD I AGRAÏMENT A L'EDUARD CARBONELL I ESTELLER

Amb profunda estima i respecte, volem retre homenatge a Eduard Carbonell i Esteller que ens va deixar el passat agost. La seva trajectòria intel·lectual i professional ha deixat una empremta inesborrable en diverses generacions d'estudiosos i professionals del món de la cultura.

Doctor en Història de l'Art, Eduard Carbonell va dedicar la seva vida a estudiar, conservar i difondre el patrimoni artístic català, sempre amb una mirada crítica, compromesa i profundament arrelada al territori. Com a director del Museu Nacional d'Art de Catalunya, va contribuir de manera decisiva a la seva projecció internacional i a la consolidació d'una institució moderna, oberta i de referència.

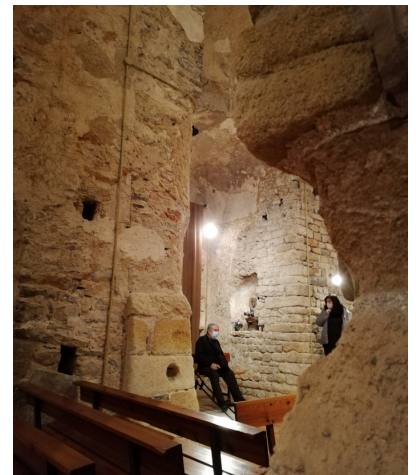
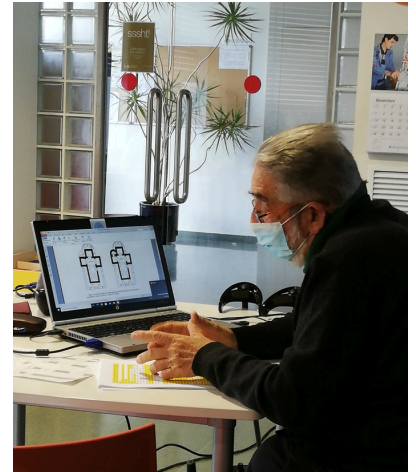
La seva tasca docent, a la Universitat de Girona i altres centres acadèmics, va formar generacions d'historiadors de l'art i gestors del patrimoni. La seva figura és recordada amb admiració per tots aquells que vam tenir la sort de treballar al seu costat o d'aprendre'n.

Des de molt aviat, Eduard Carbonell va mostrar una gran generositat i esperit de col·laboració amb el Museu de la Mediterrània i, més endavant, amb el projecte de Museu de Suport Territorial - Baix Ter. Hem tingut l'honor de comptar amb el seu coneixement profund i la seva visió en diverses iniciatives desenvolupades al seu estimat Empordanet.

Va treballar incansablement i de manera totalment altruista pel seu municipi d'adopció, Belcaire d'Empordà, així com per tot el territori que tant l'omplia.

Eduard Carbonell ens deixa un llegat immens: una obra sòlida, un compromís incondicional amb el patrimoni i un exemple de coherència, passió i humanisme. El seu record perdura —viu i inspirador— en la memòria de tots nosaltres.

Gràcies, Eduard.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

A continuació us presentem en format breu alguns dels treballs que hem desenvolupat aquest trimestre en el marc del programa de Museu de Suport Territorial.

TREBALLS D'ESTUDI PER A LA DECLARACIÓ DE BÉ CULTURAL D'INTERÈS LOCAL DE L'ERMITA DE SANTA CATERINA

Arran del contacte amb l'Institut Català de Recerca del Patrimoni Cultural (ICRPC) amb qui ens uneixen els valors del coneixement del patrimoni que ens envolta, s'ha realitzat l'encàrrec de la "Memòria tècnica per a la declaració de Bé Cultural d'Interès Local de l'Ermita de Santa Caterina (Torroella de Montgrí)".

A inicis del mes de juliol el tècnic que ha assumit la redacció del treball va realitzar una visita per a analitzar en primera persona cadascun dels àmbits que justifiquen la declaració per a la protecció de l'element patrimonial.

Actualment s'està revisant el document presentat per a validar-ne el contingut i a continuació es faran els tràmits administratius que corresponen per tal que l'expedient sigui portat a debat i aprovació, si escau, al plenari de la corporació que en té competència, l'Ajuntament de Torroella de Montgrí.

- SECCIÓ LONGITUDINAL -

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

VISITES GUIADES AL PATRIMONI DEL BAIX TER, CADA DISSABTE D'ESTIU

Els dissabtes d'estiu han acollit, un any més, la programació del cycle de visites guiades als municipis del Baix Ter. De nou, la iniciativa ha estat molt ben acollida pel públic participant i bona part de les visites han assolit el límit d'inscripcions per a poder-hi participar.

Prop de 140 persones han gaudit de manera gratuïta d'aquestes visites al patrimoni històric i cultural dels pobles que reben el suport del projecte MST-Baix Ter. Les visites han portat a recórrer els nuclis antics d'herència medieval, les esglésies bastides en diferents moments històrics per la gent del poble, racons amb històries apassionants i miradors que permeten contemplar el paisatge d'aquest territori.

Una iniciativa que cada estiu permet fer un recorregut a aquell patrimoni més proper i sovint encara massa desconegut dels pobles del nostre entorn, Fontanilles, Palau-sator, Verges, Pals, Gualta, Torroella de Montgrí, la Tallada d'Empordà, Ullà i Bellcaire d'Empordà.

Estem molt satisfets que, aquestes visites, així com d'altres accions impulsades des de MST-Baix Ter, arrelin als municipis i algunes d'elles s'organitzin de manera autònoma. De fet, aquest és un dels objectius que persegueix el programa, que el suport que oferim sigui el punt de partida a partir del qual els municipis treballin el patrimoni local segons les seves possibilitats i iniciatives.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

LA DESCOBERTA DEL ROMÀNIC AL BAIX TER UNA ACTIVITAT AMB MOLTA PARTICIPACIÓ

Per segon any consecutiu des del MST-Baix Ter s'ha impulsat un recorregut estiuenc per a descobrir, mitjançant visites guiades, el patrimoni d'esglésies romàniques del nostre voltant. Després d'una arrencada discreta en la primera experiència de l'estiu passat, s'han aplicat millores en el disseny del cicle que han anat acompanyades d'una exitosa resposta del públic.

Aquestes visites han portat a conèixer més a fons el patrimoni romànic de Sant Julià de Boada, Santa Maria de La Tallada, Sant Esteve de Marenyà, Sant Pau de Fontclara, Sant Joan de Bedenga i Sant Pere de La Vall. La col·laboració de totes les persones que han fet possible l'obertura de les esglésies ha estat clau per a aconseguir un cicle ben organitzat, a les quals els agraïm la seva predisposició i suport.

Un total de 120 persones han pogut endinsar-se a la història que envolta les esglésies romàniques esmentades, i les ha pogut gaudir tant des del seu interior, majoritàriament accessible en molt poques ocasions, com observar-ne els elements constructius exteriors que tant les defineixen. Les visites, per a l'assistència a les quals era requisit fer inscripció prèvia, han tingut una demanda molt destacable, fins i tot, les visites a Sant Pau de Fontclara, Sant Joan de Bedenga i Sant Pere de la Vall, s'han omplert fins el límit de places disponibles.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

TALLER DE PESCA CIENTÍFICA AL RIU TER

Arran del contacte i l'acord de coordinació d'activitats entre MST-Baix Ter i el Consorci del Ter, enguany s'ha materialitzat l'organització de l'activitat de caire natural de Taller de pesca científica al Riu Ter.

Aquesta activitat, portada a terme el dissabte dia 20 de setembre, tot i que era prevista de fer a la riba del riu a la zona del Pont de Verges, finalment es va traslladar a la Resclosa de Canet en motiu del nivell que assolía l'aigua en el primer emplaçament.

L'activitat, consistent en una taller de pesca científica, és a dir de captura i alliberament dels exemplars, va permetre als participants de conèixer més a fons la fauna d'aquest tram de riu. El taller va aplegar públic familiar on infants i adults varen compartir les descobertes i els coneixements.

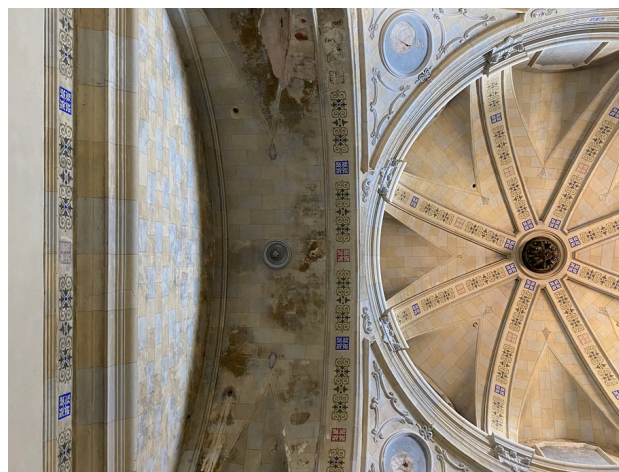

VISITES D'INSPECCIÓ TÈCNICA AL PATRIMONI D'ULLÀ

Per a donar continuïtat a la línia d'inspecció i elaboració d'informes tècnics de l'estat del patrimoni al Baix Ter, realitzats als municipis de Pals, Gualta, Belcaire d'Empordà, Fontanilles i Verges, aquest darrer semestre s'ha posat fil a l'agulla a les visites tècniques per a avaluar els tres elements patrimonials més destacables del municipi d'Ullà.

Aquests són, per una banda, la Resclosa del Riu Ter i, per l'altra, la Capella de Sant Andreu i l'Església de Santa Maria.

Una vegada elaborats aquests informes tècnics de l'estat de conservació dels elements patrimonials seran entregats al municipi d'Ullà per al seu coneixement i assessorament, si escau, en les actuacions que es considerin necessàries de materialitzar per a corregir deficiències que puguin sorgir durant la inspecció.

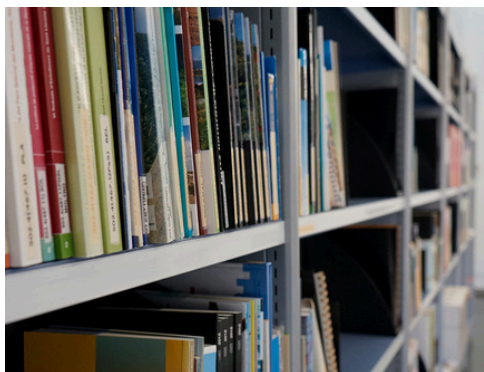
ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

FACILITEM EL RECURS DEL RECURS BIBLIOGRÀFIC DEL BAIX TER ALS INSTITUTS

El recull bibliogràfic del Baix Ter és una línia treballada des dels inicis del desplegament del programa de Museu de Suport Territorial-Baix Ter. Aquesta iniciativa, elaborada conjuntament amb el Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània, aplega actualment prop de 1200 entrades que són referències bibliogràfiques a publicacions monogràfiques, articles, recerques, etc. dels municipis del Baix Ter.

Per aquest motiu pensem que esdevé un recurs molt interessant per totes aquelles persones que estan interessades en fer recerca o obtenir informació de temes locals, i especialment per l'alumnat dels instituts que afronten l'elaboració dels treballs de recerca.

Per això hem facilitat l'accés al recurs, que es troba publicat obertament a la pàgina web del museu, de manera directa al professorat dels centres educatius per tal que el puguin compartir entre els estudiants que tutoritzen.

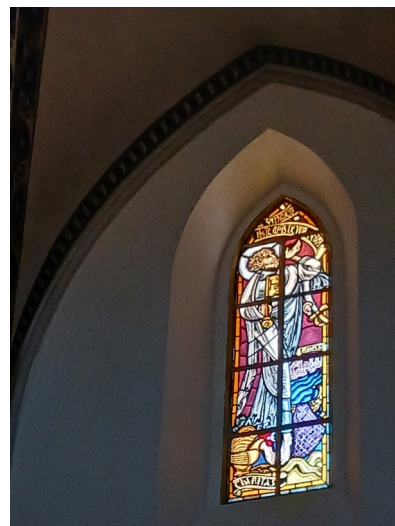
ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

- **Inauguració del vitrall de Sant Pere a l'església de Verges;**

El dia 29 de juny, en la diada de Sant Pere i Sant Pau, es va inaugurar a l'església parroquial de Verges el vitrall de Sant Pere projectat ara fa 100 anys per l'arquitecte gironí Rafael Masó.

L'acte va aplegar un gran nombre de veïns i veïnes per a contemplar la nova fita artística i patrimonial situada a la finestra del mur sud de l'església parroquial de Sant Julià i Santa Basilissa.

Com a museu i projecte de suport territorial en l'àmbit del patrimoni celebrem la iniciativa i que el municipi de Verges disposi d'una nova peça que caldrà incloure en els circuits de difusió patrimonial i visita del municipi.

ARRIBA EL 13È FÒRUM DE RECERCA DEL BAIX TER

El Fòrum de Recerca del Baix Ter és una jornada per difondre recerques, investigacions, treballs referits al territori del Baix Ter i per conèixer projectes relacionats amb aquesta àrea geogràfica. En aquest sentit, és un punt de trobada dels diversos professionals (estudiants d'ensenyament secundari, estudiants universitaris, investigadors professionals, investigadors amateurs, estudiosos locals, particulars, cobles i músics, entitats) que realitzen recerques, investigacions, treballs, projectes multidisciplinars al territori.

És una jornada que vol promoure el contacte entre aquests professionals i fomentar recerques, investigacions, treballs, projectes transversals al territori, però és una activitat oberta a tothom que ho desitgi.

Enguany, la tretzena edició del Fòrum tindrà lloc al municipi de Serra de Daró, i la relació de recerques que s'hi exposaran es publicaran durant els propers dies.

Per més informació, podeu consultar la pàgina web del Museu de la Mediterrània:
www.museudelamediterrania.cat

XIII FÒRUM de RECERCA del BAIX TER

Dissabte 22 de novembre 2025 - Serra de Daró

Museu de la
Mediterrània

Parc Natural
del Montgrí, les Illes Medes
i el Baix Ter

Ajuntament de
Serra de Daró

Ajuntament de
Torroella de Montgrí

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Coordinació a càrrec de: **Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània**
Arxiu Municipal de Torroella de Montgrí